

NEM CSAK ZENE, TÁNC IS! – a cake walktól a swingig • Vajda Gyöngyvér, Janicsék Gábor

Gyöngyvér és Gábor együtt nyertek párban swingtánc-világbajnoki címet. A 25 éves Bohém-gálán is színpadon voltak. Mindketten foglalkoznak tánc történettel is, tanítanak a Táncművészeti Főiskolán.

Frankie Manning (1914-2009)

 Frankie Manning a Floridai Jacksonville-ben született. Hároméves volt, amikor édesanyjával Harlembé költöztek. Már kisgyermek korában – a többi hasonló korú társával együtt – figyelte a felnőtteket, miközben táncoltak, és próbálta őket utánozni, később tizenéves korában már aktív résztvevő volt a korosztályának rendezett esti mulatságokon.

Természetesen, mint minden fiatal Frankie is a Savoy Ballroomba vágyott szórakozni, így amikor elérte a megfelelő kort már semmi nem tarthatta vissza, hogy a korszak egyik legnépszerűbb mulatójában töltsse el szabad estéit. Az itt szórakozó fiatalok egymástól lesték el a tánc lépéseket és alakították át saját mozgáskultúrájukra, úgy, hogy utána mindenki számára új tánc lépésként köszöntek vissza az átalakított figurák a parketten. Frankie is így gyarapította, fejlesztette tudását és vált a Savoy egyik legjobb, legelismertebb táncosává. Ennek egyik bizonyítéka, hogy hamarosan a tánc terem elit és tekintélyt teremtő sarkában ülhetett és táncolhatott estéről-estére, a „Kat’s corner”-ben. A legnagyobb kitérés számára a táncosok közül, akkor következett be, amikor 1935-ben Manning és partnernője, *Frieda Washington* egy táncverseny alkalmával akrobatikus elemet

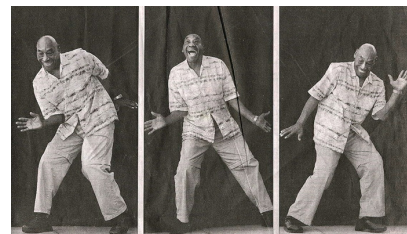

hajtottak végre a több mint 2000 főnyi közönség legnagyobb döbbenetére. Az úgynevezett „airstep” lépésnek köszönhetően megnyerték és ezzel legyőzték a korszak másik népszerű párosát *George „Shorby” Snowden* és „*Big” Bea*-t és még egy nagyon neves táncost, *Leroy „Stretch” Jones*-t. Az „airstep” lépés megjelenése korszakalkotó ötletnek bizonyult és a mai napig meghatározó eleme a swingtáncok bizonyos stílusának. Frankie kialakította saját egyéniségét és a táncában fellelhető volt a muzikalitás, a zene folyamatos interpretálása a mozgásában.

A Savoy Ballroom egyik kidobója fantáziát látva az ott táncoló sok-sok fiatal tehetséges táncosban, kiválasztotta a legrátermettebb egyéniségeket és belőlük megalkotta a *Whitey’s Lindy Hoppers* néven ismerté vált tánc csoportot. Frankie Manning a csoporton belül létrehozta az első Lindy Hop rutinokat – tánc lépés-sorokat – anélkül, hogy tudatosan koreográfusnak nevezte volna ki magát, de végül is vitathatatlan, hogy Frankie volt a csoport mai néven szólva művészeti vezetője. A táncosok, mint egy család úgy éltek és gyakoroltak együtt. A mindennapjaikat teljesen kitöltötte a tánc szeretete és a fellépési lehetőségek, később a turnézás, majd a filmgyárak megkeresése egy-két film jelenetébe, amelyek közül a leghíresebb a „*Hellzapoppin*”. Manning turnézott a korszak nagyjával, közülük néhány név, mint *Ella Fitzgerald*, *Duke Ellington* és *Count Basie*. A csoport a második világháború kitérésével feloszlott, mivel a férfiakat elvitték katonának. A háború után 1947-ben Frankie létrehozott egy új fellépő csoportot „*Congaroos*” néven, amely 1955-ben felbomlott.

Ekkor Frankie élete csendesebbé vált és egy postahivatal alkalmazottjaként élte életét majdnem 30 évig, amikor is kezdetét vette élete második nagy karrierje, a Lindy Hop, a swing tánc stílusainak legnagyobb ismerőjeként és ezáltal oktatóként is. 1986-ban *Al Minns* jóvoltából – aki ugyancsak a *Whitey’s Lindy Hoppers* egyik táncosa volt – tanítani kezdte a Lindy Hop új generációs táncosait. Igaz, ez nem ment ennyire egyszerűen, mivel Frankie kezdetben elég szkeptikusan fogadta a lehetőséget, de a fiatal táncosok – *Erin Stevens* és *Steven Mitchell* – lelkesedése és alázata lendületet adott Frankie számára annyira, hogy néhány évvel később felkérésre Európában is tanítani kezdett, nevezetesen a „*The Rhythm Hot Shots*”

nevű svéd csoportot. A csoport vezetője még napjainkban is *Lennart Westerlund*, akinek köszönhetően a mai napig rendezésre kerül a világ egyik legnagyobb nemzetközi swingtábor a svédországi Herrängenben. 1989-től minden nyáron négy héten keresztül tanított Frank Manning ebben a táborban, ahol személye és egyénisége – mindazok számára, akik részesültek abban a szerencsében, hogy tőle tanulhattak – felejthetetlené vált. (Az alábbi képeken 88 évesen látható.)

A herrängi táborban ismerkedtünk meg mi is Frankie-vel és tanulhattuk tőle első kézből a swingtánc alapjait. Janicsék Gábor meghívására 2002 őszén hazánkban járt és kurzust tartott a magyar swingesek számára, mely kurzuson végig mint asszisztens- és partnernője lehettem jelen. A férfi táncosok számára az volt a legnagyobb intelme, hogy tánc közben a hölgyre úgy kell tekinteni, mint egy királynőre, és ez valóban így is történt, ha az ember lánya Frankie-vel táncolt.

1989-ben megkapta a Tony-díjat és elnyerte a Nemzeti Alapítvány a Művészetekért díját. Számos filmben, amelyek története a század elején játszódik, szakértőként és koreográfusként közreműködött. Születésnapja, a *Frankie Manning Day* május 26-án még napjainkban – halála után is – alkalom a világ minden táján a swingtáncosok számára Frankie Manning személyének, örökségének és a tánc szeretetének ünneplésére.

Bővebb információ:

www.frankiemanning.com
www.frankie100.com

Lindy Hopot, és anyjával 'Frankie Manning Ballroom' táncosnője volt, aki a 'Whitey's Lindy Hoppers' egyik vezetője volt. Egy év múlva indult el első svédországi táncoktatói útjára, amelyet az 'Egyszerűen bámulatos, hogy Ön mennyire pontos ismeri Frankie munkásságát.'

Frankie Manning és Gábor Janicsék